

Čokolády

Narodili se tady, mluví perfektně česky, mnozí z nich mají ryze česká jména. Přesto celý život museli vysvětlovat, odkud se bere barva jejich kůže. Dnes už je česká společnost etnicky barevnější, ale jako malí byli mezi samými bílými něčím zcela mimořádným. „Mezi bezmála tisícem a půl žáků základní školy v Praze 6 jsem byl jediným míšencem.

Teď je na pražské základce i šestatřicet různých národností,“ říká spisovatel Tomáš Zmeškal, který pracuje jako učitel. Přesná čísla míšenců nikdo neeviduje, ale jen v českých dětských domovech žijí stovky „Afročechů“.

Právě pro ně bylo založeno občanské sdružení Čokoládové děti (www.cokoladovedeti.cz).

Nejrůznější setkání, semináře, koncerty, výlety nebo soutěže mají malým „čokoládkám“ pomoci, aby se i bez podpory rodičů dokázaly zapojit do většinové společnosti.

„Chceme jim dát šanci dozvědět se něco o kultuře a životě v zemi, ze které přišli jejich předkové, a povzbudit je, aby se tím dokázali i chlubit. Vždyť krev přece není voda,“ říká sinolog Martin Kříž, jenž Čokoládové děti založil. „Naše společnost je nyní mnohem otevřenější, než když jsme vyrůstali my, přesto je těch nástrah, komplexů a frustrací, které je čekají, stále dost. Snad jim pomůže, když je budou mít s kým sdílet,“ doplňuje spoluzakladatelka sdružení, novinářka Zuzana Tvarůžková.

Zuzana Tvarůžková REPORTÉRKA ČT

Pochází z Litvínova, malého města, kde byla se svou barvou kůže opravdovou raritou. „Vím, že moje kořeny jsou někde na Kubě, ale vyrůstala jsem v milující rodině a po otci jsem nikdy nepátrala,“ říká. Na Kubu ji to ale táhne. „Nejblíže jsem zatím byla v Dominikánské republice a ten pocit, že tam nemusím nikomu nic vysvětlovat, byl skvělý.“ V Praze nebudí Zuzana tolik pozornosti jako kdysi na maloměstě, zvláštní kontrast exotického zjevu a roztomilého českého příjmení si ale prý leckdy neodpustí komentovat politici, se kterými se při své práci setkává.

Josef a František Majerovi ŽÁCI ZŠ V PRAZE 4

Jejich maminka pochází z Nigérie, táta je Čech. Vyrůstají na pražském Vyšehradě, v Africe nikdy nebyli, ale tamní temperament se v nich nezapře. Mají rádi všechno na maximum - když čokoládu, tak hodně, když muziku, tak nahlas, když jízdu na kole, tak co nejrychlejší. Mladší Franta vyniká ve fotbale a umí si užívat obdiv, který za to sklízí. O tři roky starší Pepa rád čte, miluje legraci a různé převleky, ve kterých napodobuje lidi kolem sebe. Herecký talent v kombinaci s horkou krví mu zřejmě v pololetí vynese dvojku z chování. „Neumí jít ani rovně po ulici, prý to není žádná zábava,“ stěžuje si jeho třídní učitelka.

Martin Kříž SINOLOG

Má africké kořeny, jeho osudem se však nakonec stala Čína. „Jsem Čech jak poleno, velký patriot, ale odlišný původ neumožňuje plně se identifikovat se všemi národními šablonami, a člověk má tendenci hledat svou identitu i za hranicemi země, kde žije,“ přibližuje. V Číně studoval a pracoval jako zpravodaj České televize, dohromady tam strávil asi tři roky. Kromě toho, že čínštinu vyučuje a živí se jako překladatel a tlumočník, se také snaží o popularizaci Číny a čínské kultury u nás. „Od Číňanů bychom se mohli učit skromnosti a trpělivosti. A snaze řešit problémy tak, aby nezůstali žádní poražení,“ říká.

Tomáš Zmeškal SPISOVATEL

Vyrůstal v Praze, jeho otec pochází z Konga. O zkušenostech s xenofobií normalizačních let vypráví ve své druhé knize Životopis černobílého jehněte. Jeho loňský debut - román Milostný dopis klínovým písmem, který vydal jako dvaatřicetiletý - způsobil pozdvižení. Dostal se do finále ceny Magnesia Litera a autor za něj získal Cenu Josefa Škvoreckého. Přesto dál učí na jedné pražské střední škole a literaturou se živit nechce. „Nenechám si na stará kolena vzít potěšení z psaní,“ říká. Jako člen nadace chce v „čokoládových dětech“ povzbuzovat lásku ke knihám a pořádat pro ně literární soutěže.

Lejla Abbasová MLUVČÍ A PORADKYNĚ MINISTRA PRO LIDSKÁ PRÁVA A MENŠINY

Modelka, moderátorka, dnes mluvčí ministra Kocába je dcerou Súdánce a Češky. A půl na půl se i cítí. „V Čechách mě ne vždy berou jako Češku a v Africe zase jako Afričanku,“ říká. Na kontinent, odkud pochází polovina její krve, se vrací zhruba dvakrát do roka. Většinou kvůli práci pro nadační fond **Asante Kenya** (Děkuji, Keňo), který sama založila a jehož prostřednictvím se snaží podporovat vzdělání a zdravotní péči pro keňské děti. „Jsem odrostlá tady, ale v Africe se cítím vnitřně trochu líp. Teprve tam jsem našla hodnoty, o kterých se tady jen mluví - solidaritu, loajalitu, úctu k rodině.“

Brice Mensah MÓDNÍ NÁVRHÁŘ

Narodil se v Přerově, ale první roky života strávil na cestách - jeho otec, původem ze západoafrického Toga, působil jako diplomat ve Francii a v Kongu. Že chce být návrhářem, věděl prý už od základní školy. Vystudoval VŠUP v Praze, dva roky strávil na Akademii designu ve Švýcarsku, půl roku v USA. Do Afriky se od dětství nevrátil. „Cítím se spíš jako kosmopolita,“ říká. To, co ho v dětství a pubertě trápilo, nyní vnímá jako výhodu: „Jsem výraznější, lidi si mě pamatují.“ Pracuje jako designér firmy Sportisimo, s první kolekcí dámského oblečení pod vlastní značkou letos zvítězil v soutěži Top Styl Designer.

Zdroj: Víkend HN, str. 18, Zblízka

Autor: Lucie Jánská

Datum: 11. 12. 2009